

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

Ταχ. Δ/νση	: Λ. Θηβών 196-198	ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής
Ταχ. Κώδ.	: 18233, Αγ. Ι. Ρέντης	Οικονομίας και Οικονομικών
Πληροφορίες	: Ε. Λάτση	Υπηρεσία Συντονισμού
Τηλέφωνο	: 213-2125716	Γραφείο Νομικών και
Email	: e.latsi@keyd.gov.gr	Κοινοβουλευτικών θεμάτων
		Χαρ. Τρικούπη 6-10 – 10679 Αθήνα
		Υπ' όψιν κας Λιναρά

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 4908/24.5.2024 ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αρ. 74573ΕΞ2024 /28.05.2024 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης των Βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ.κ. Καζάνη Αικατερίνης και Γερουλάνου Παύλου με θέμα: «Άμεση ανάγκη ρύθμισης των δανείων με Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για πυρόπληκτους δανειολήπτες» σε σχέση με το ζήτημα που τίθεται σε αυτήν, στο μέτρο που αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Α. Ως προς τα δάνεια που δόθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και τη δυνατότητα ρύθμισης αυτών, κατ' αρχάς παρατηρείται ότι η εγγύηση δανείων του Ελληνικού Δημοσίου έχει ως στόχο να διευκολύνει τον οφειλέτη, ώστε να του χορηγηθεί δάνειο, που σε αντίθετη περίπτωση (δηλ. χωρίς την παροχή της εγγύησης)

δεν θα πληρούσε τα οικονομικά κριτήρια για τη λήψη του. Η χορήγηση εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου δεν συνεπαγόταν ότι ο οφειλέτης απαλλασσόταν από την υποχρέωση να πληρώνει προς την τράπεζα, μέχρι την πλήρη αποπληρωμή του, γεγονός που ισχύει για όλα τα δάνεια. Αντιθέτως, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν είναι συνεπής ως προς την αποπληρωμή του δανείου, τότε θα συμβούν όλες οι κάτωθι πράξεις:

- η τράπεζα θα εκκινήσει μέτρα είσπραξης εναντίον του οφειλέτη, εκκινώντας αρχικά κατάσχεση τραπεζικών λογαριασμών και μετέπειτα πλειστηριασμό περιουσίας
- η τράπεζα θα αιτηθεί από το Δημόσιο την εξόφληση του οφειλόμενου δανείου. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει το αίτημα της τράπεζας και εφόσον είναι σύννομο (δηλ. τηρήθηκαν οι όροι της εγγύησης του Δημοσίου), τότε καταβάλλει στην τράπεζα το αναλογούν ποσό.
- Ακολούθως, το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούταν, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, να βεβαιώσει αυτό το ίδιο ποσό στην αρμόδια ΔΟΥ / ΑΑΔΕ, η οποία και θα εκκινούσε μέτρα είσπραξης εναντίον του οφειλέτη.

Συνεπώς, το Ελληνικό Δημόσιο με την παροχή Κρατικής εγγύησης για τη χορήγηση δανείων, εξασφάλισε στον δανειολήπτη μια ευκαιρία, έτσι ώστε να μπορέσει να λάβει δάνειο, το οποίο ο ίδιος υποχρεούταν να το αποπληρώσει (είτε στην τράπεζα ή στην ΑΑΔΕ), διατηρώντας παράλληλα (το Ελληνικό Δημόσιο) τη δυνατότητα να διεκδικήσει το ίδιο τα αντίστοιχα ποσά σε περίπτωση πληρωμής αυτών.

Β. Ωστόσο, με διατάξεις που θεσπίστηκαν από την παρούσα κυβέρνηση προβλέφθηκε η δυνατότητα ρύθμισης όλων των δανείων συμπεριλαμβανομένων αυτών με εγγύηση ελληνικού δημοσίου. Με τον ν.4738/2020, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα (βλ. άρθρο 45 του ν. 5024/2023 ΦΕΚΑ/41/24.02.2023), προβλέφθηκε η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών που προέρχονται από τις καταπτώσεις των κρατικών εγγυήσεων σε 120 δόσεις, ως μέσο πίεσης προς τις τράπεζες να προβούν σε ευνοϊκές για τους δανειολήπτες ρυθμίσεις. Αντιθέτως προς τα διαλαμβανόμενα στην εν θέματι ερώτηση, οι τράπεζες και τα λοιπά χρηματοδοτικά

ιδρύματα συμμορφώνονται με τις διατάξεις του νόμου, ως προκύπτει από τα μεγέθη ως αναλύεται κατωτέρω υπό Δ.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 293 του ν. 4738/2020 (Α' 207), ως τροποποιήθηκε ορίζει ότι «Βεβαιωμένες οφειλές στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και στα Ελεγκτικά Κέντρα, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α'190, Κ.Ε.Δ.Ε.), που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως και το έτος 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου, κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2322/1995 (Α' 143) ή παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ» (πρώην «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ») ή της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων ΑΕ (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ), όπως ισχύουν, τα οποία είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα έως τις 7.10.2019, όπως αναγράφεται στο αίτημα κατάπτωσης των τραπεζών στις αρμόδιες Υπηρεσίες, δύνανται να ρυθμίζονται σε έως και εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, εφόσον έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης από την 7η Οκτωβρίου 2019 μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση, με απαλλαγή κατά ποσοστό από τις προσαυξήσεις και τους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν ως ακολούθως: α) Εφάπαξ με απαλλαγή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). β) Από δύο (2) έως και τέσσερις (4) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή κατά ποσοστό ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%). γ) Από πέντε (5) έως και δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%). δ) Από δεκατρείς (13) έως και είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) ε) Από είκοσι πέντε (25) έως και τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%). στ) Από τριάντα επτά (37) έως και σαράντα οκτώ (48) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό σαράντα πέντε τοις εκατό (45%). ζ) Από σαράντα εννέα (49) έως και εξήντα (60) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). η) Από εξήντα μία (61) έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). θ) Από εβδομήντα τρεις (73) έως και ενενήντα έξι (96) μηνιαίες δόσεις, με

απαλλαγή κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%). ι) Από ενενήντα επτά (97) έως και εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

Στις ρυθμίσεις του αναφερόμενου νομοθετήματος δύνανται να υπάγονται, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και οι οφειλές που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως και το έτος 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2322/1995 ή παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ» (πρώην «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ») ή της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων Α.Ε. (Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε.), όπως ισχύουν, τα οποία έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα έως την 1η Φεβρουαρίου 2023, όπως αναγράφεται στο αίτημα κατάπτωσης των τραπεζών στις αρμόδιες Υπηρεσίες, οι οποίες θα καταχωρισθούν στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μετά την καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής σε πρόγραμμα ρύθμισης σύμφωνα με την παρ. 9, κατόπιν αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής μέσα σε έξι (6) μήνες από την καταχώριση των οφειλών αυτών. β. Οι οφειλές από τις άνω αιτίες που έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης πριν την 1η Φεβρουαρίου 2023 και δεν έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ενταχθεί στη ρύθμιση του ν. 4152/2013 (Α' 107), δύνανται να υπαχθούν στις ρυθμίσεις του παρόντος μέχρι την 1η Αυγούστου 2023 κατόπιν αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.»

Περαιτέρω, με τροποποίηση διατάξεων του ν.4738/2020, δυνάμει του άρθρου 102 του Ν. 5104/2024, ΦΕΚ Α' 58/19.04.2024, **στο βαθμό που κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.4738/2020 προβλέπεται διαγραφή οφειλών, θεσπίστηκε αντίστοιχη πλήρη απαλλαγή από αντίστοιχη υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο.** Στο νόμο αυτό (4738/2020) έγιναν ειδικές βελτιώσεις, με την τροποποίηση του άρθρου 30 ν. 4738/2020, εξασφαλίζοντας περαιτέρω στήριξη των παλλινოსτούντων ομογενών.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 30 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί συνεργασίας χρηματοδοτικών φορέων, η παρ. 4 αντικαθίσταται, προστίθενται παρ. 4Α, 4Β, 4Γ και 4Δ, και το άρθρο 30 προβλέπει μεταξύ άλλων τη συνεργασία χρηματοδοτικών φορέων. Συγκεκριμένα, όταν περισσότεροι του ενός χρηματοδοτικοί φορείς έχουν ή διαχειρίζονται ληξιπρόθεσμες **απαιτήσεις έναντι του ίδιου οφειλέτη, ως προς τον οποίον υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των οικονομικών του υποχρεώσεων**, αυτοί μπορεί να συνεργάζονται, προκειμένου να επεξεργαστούν και να υποβάλουν στον οφειλέτη κοινή πρόταση, με σκοπό την **εξεύρεση βιώσιμης λύσης**..... Με την ίδια διάταξη προβλέπεται να δίνεται η δυνατότητα ώστε οι χρηματοδοτικοί φορείς να ρυθμίζουν δάνεια ή πιστώσεις οποιουδήποτε είδους προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τα οποία τους έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς περιορισμό ως προς όλους τους γενικούς και ειδικούς όρους αυτών, ιδίως δε ως προς τη διάρκεια, το επιτόκιο, το ποσό της δόσης και την περιοδικότητα των δόσεων. Εάν προβλέπεται ποσό διαγραφής, οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ζητήσουν από το ελληνικό δημόσιο ως εγγυητή την εφάπαξ πληρωμή του εγγυημένου μέρους του ποσού αυτού ως συνόλου, με αίτημα προς την αρμόδια υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που υποβάλλεται άμεσα μετά τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης. Το ελληνικό δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεων του ως εγγυητής ως προς το ποσό της κύριας οφειλής που διαγράφεται πλήρως, χωρίς τη βεβαίωση του ποσού αυτού, ως εσόδου του ελληνικού δημοσίου, σε βάρος του φυσικού ή νομικού προσώπου, στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.

Γ. Βέβαια, οι πυρόπληκτοι μπορούν να επωφεληθούν του συνόλου των ρυθμίσεων του Νόμου 4738/2020 για τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή 2^{ης} ευκαιρίας, καθώς και των λοιπών νομοθετικών ρυθμίσεων περιλαμβανομένου του Ενδιάμεσου Προγράμματος Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών (α. 13 επ. του ν. 4916/2022) έτσι, ώστε να διευθετήσουν το όποιο πρόβλημα υπερχρέωσης αντιμετωπίζουν.

Είναι ήδη σε ισχύ προγράμματα στήριξης αυτών, λόγω αύξησης των επιτοκίων με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα ως προς την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

της αίτησης, με αποτέλεσμα κάποια από αυτά να έχουν ήδη κλείσει, αλλά υπάρχουν και άλλα που είναι ακόμη ανοιχτά ως κατωτέρω:

I) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΟΥΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΜΕ «ΠΑΓΩΜΑ» ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ.

Η σημαντική αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχει επιβαρύνει το κόστος του δανεισμού και επηρέασε, μεταξύ άλλων, την εύρυθμη εξυπηρέτηση από τους δανειολήπτες των δανείων τους που συνδέονται με τα βασικά επιτόκια του ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, οι τράπεζες και οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις από τον Μάιο του 2023 και για 12 μήνες προέβησαν στην υλοποίηση του προγράμματος «παγώματος» επιτοκίων σε ενήμερα στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο, θωρακίζοντας έτσι τους δανειολήπτες που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν δυσκολίες αποπληρωμής των οφειλών τους. Ήδη, πριν το πέρας των 12 μηνών, ανακοινώθηκε επέκταση του προγράμματος «παγώματος» των επιτοκίων στα στεγαστικά δάνεια για επιπλέον 12 μήνες, από το σύνολο των Τραπεζών. Κάθε δανειολήπτης δύναται να απευθύνεται στο συνεργαζόμενο μ' αυτόν φορέα προκειμένου να λάβει στοιχεία και πληροφορίες για τη λειτουργία του προγράμματος.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (τ. ΕΓΔΙΧ) παρακολουθεί με συνέπεια την υλοποίηση του προγράμματος ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΟΥΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΜΕ «ΠΑΓΩΜΑ» ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ και συλλέγει στατιστικά στοιχεία από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις ως προς την εφαρμογή και εξέλιξη του.

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, στο πρόγραμμα για το «πάγωμα» των επιτοκίων έχουν ενταχθεί και επωφεληθεί περίπου 500.000 δάνεια συνολικής αξίας άνω των 20,5 δις ευρώ. Το μέτρο τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο 2023 αρχικά για 12 μήνες, ωστόσο έχει ήδη λάβει παράταση για επιπλέον 12 μήνες

II) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ.

Πέραν των ανωτέρω, σχετικά με την προστασία των δανειοληπτών και τις μόνιμες λύσεις για τα ευάλωτα νοικοκυριά με στεγαστικά δάνεια, σας γνωρίζουμε ότι προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, ως έχει τροποποιηθεί με τους Ν. 5024/2023 και Ν. 5072/2023, τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων πολιτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

Με τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα) μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους **σε χρηματοδοτικούς φορείς, στο Δημόσιο και στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που υπερβαίνουν συνολικά το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ** όπως ισχύει μετά το άρθρο 39 του ν. 5024/2023 (Τεύχος Α' 41/24.02.2023):

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους, αφού ο οφειλέτης που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών

δύναται να λάβει διαγραφή χρέους κατά σειρά παλαιότητας, από την παλαιότερη οφειλή προς τη νεότερη.

→ προς το Δημόσιο έως 75% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 95% επί των προσαυξήσεων.

→ προς τις τράπεζες και διαχειριστές δανείων έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων.

Παράλληλα, ρυθμίστηκαν κρίσιμα θέματα σχετικά με τους τόκους, τα πρόστιμα και τις προσαυξήσεις. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ότι επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) και του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Σε περίπτωση ολικής προεξόφλησης της ρύθμισης, με καταβολή από τον οφειλέτη ή συμψηφισμό ή από απόδοση κατασχέσεων ή από παρακράτηση, χορηγείται έκπτωση στο σύνολο των ανεξόφλητων τόκων καταβολής που έχουν υπολογιστεί και, σύμφωνα με το υπολογιστικό εργαλείο του μηχανισμού, αντιστοιχούν στις δόσεις της ρύθμισης που προεξοφλούνται. [άρθρο 68 του ν. 5072/2023 (Τεύχος Α' 198/04.12.2023) με το οποίο τροποιήθηκε το άρθρο 22 του ν. 4738/2020 (Α' 207)]

Ωστόσο, θα πρέπει να πληρούνται όλοι οι κανόνες και προϋποθέσεις, όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

→ να έχει πραγματική οικονομική αδυναμία, τόσο ο οφειλέτης όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του

→ η εμπορική αξία της περιουσίας του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του να είναι μικρότερη του ύψους της οφειλής. Παρατηρείται ότι στις

περιπτώσεις που οικίες έχουν κριθεί ακατάλληλες και χρήζουν μεγάλων επισκευών, προφανώς και θα υφίσταται μεγάλη μείωση της εμπορικής τους αξίας.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας προσωποποιημένης πρότασης ρύθμισης οφειλών.

Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη.

Επιπροσθέτως, χορηγείται για 5 έτη Κρατική επιδότηση της δόσης των δανείων με υποθήκη / προσημείωση στην 1η κατοικία των ευάλωτων νοικοκυριών, ύψους έως 210 ευρώ μηνιαίως (ανάλογα με τη σύνθεση / μέλη του νοικοκυριού).

Περαιτέρω, εάν κάποιος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση ρευστοποιείται η περιουσία του οφειλέτη, πλην της 1ης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών, η οποία αποκτάται από τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να

αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο.

Μέχρι τη σύσταση του Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες. Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης, και έχει τα κάτωθι βασικά χαρακτηριστικά:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

Ήδη μέχρι την 30/04/2024 από την ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα αντλούνται τα εξής αριθμητικά στοιχεία:

-Σε στάδιο Δημιουργία της αίτησης βρίσκονται 497.

-Σε στάδιο Αξιολόγηση/διόρθωση της αίτησης βρίσκονται 81.

-Εντάχθηκαν στο πρόγραμμα : 159.

Δ. Στα πλαίσια παρακολούθησης της υλοποίησης των κανόνων δικαίου που έχουν τεθεί, παρατηρείται ότι τα υφιστάμενα μόνιμα εργαλεία ρύθμισης οφειλών και ειδικά το στην παρούσα εξεταζόμενο του εξωδικαστικού μηχανισμού, έχουν

συντελέσει ώστε τα τρία τελευταία έτη 2021-2023 το ποσοστό δημιουργίας νέων οφειλών προς Δημόσιο και ΕΦΚΑ να έχει πέσει κάτω του 1%. Τα δε στατιστικά στοιχεία των ρυθμίσεων μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού δηλώνουν ότι στο εργαλείο του εξωδικαστικού μηχανισμού στρέφονται ολοένα και περισσότεροι οφειλέτες. Σύμφωνα με αντίστοιχες εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (βλ. <http://www.keyd.gov.gr/%ce%bd%ce%b5%ce%b1/>) ήδη συνολικά, μέχρι τέλος Απριλίου του 2024 **έχουν πραγματοποιηθεί** 16.740 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών που αντιστοιχούν σε 5,92 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 3,8 δις ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 2,1 δις ευρώ σε πολυμερείς. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου υπερβαίνει τις 1100. Το μήνα Απρίλιο του 2024 σημειώθηκε ιστορικό υψηλό στις οριστικές υποβολές με 3819, ενώ οι νέες επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών ανήλθαν σε 1331 και αντιστοιχούν σε 391 εκ. ευρώ αρχικών οφειλών. Σε πολύ υψηλό επίπεδο (6392) και οι νέες εκκινήσεις αιτήσεων. Οι δε απορρίψεις των οφειλετών βρίσκονται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα: • 25% στις πολυμερείς • 22% στις διμερείς ενώ, **το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού, από τους χρηματοδοτικούς φορείς άγγιξε το 79%.**

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των

νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση